

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ İLETİŞİM ÇALIŞMALARI DOKTORA YETERLİK SINAV KILAVUZU

1. Amaç ve Kapsam

Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Doktora yeterlik sınavına girmek için öğrencilerin derslerini ve seminerlerini tamamlamış olmaları ve yeterlik sınavına girecek öğrencilerin sınava girecekleri dönem başında bu derse kayıt yaptırmaları gerekmektedir. Aday, sınava girmek için danışmanının onayını almalı ve bölümüne sınavdan en az bir ay önce dilekçe vermelidir. Adayın sözlü sınav (alan sınavı) için yazdığı metni de dilekçesi ile birlikte teslim etmesi gerekmektedir. Doktora yeterlik sınavında başarısız olması durumunda, adaya bir sonraki sınav dönemi için ikinci bir şans daha verilir. İkinci denemede de başarılı olamayan adaylar doktora programından atılırlar.

Doktora yeterlik sınavı, öğrencinin ilgili bilim alanındaki yeteneğini ve araştırmaya olan eğilimini belirleyecek yazılı ve sözlü sınavlardan oluşur. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Aday, her iki bölümü de geçtiği takdirde başarılı kabul edilir.

- Doktora yeterlik sınavı tarihleri Enstitü Yönetim Kurulu tarafından güz ve bahar dönemlerinde yapılmak üzere belirlenerek Enstitü internet sayfasından ilan edilir.
- Yeterlik yazılı ve sözlü sınavlarının tüm sınav içindeki ağırlığı %50'dir.
- Yazılı bölüm bir oturum halinde gerçekleştirilmektedir.
- Sınav süresi 180 dakikadır.
- Yazılı bölüm toplam 7 alanı kapsar. Yazılı bölüm soruları lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyindeki temel konular altında verilen başlıkları kapsayabilir. Konuları kapsayan lisans, yüksek lisans ve doktora dersleri aşağıda belirtilmiştir.
- Yazılı sınavda, her alandan bir adet soru bulunmaktadır. Öğrenci bu sorulardan 4 adet soruyu yanıtlamak zorundadır.
- Yazılı bölümde yanıtlanan her soru 25 puan üzerinden değerlendirilir. Yazılı sınavdan başarılı olmak için öğrencinin en az 75/100 puan alması gerekmektedir.
- Sözlü bölüm, yazılı kısımdaki konuları, sözlü sınav başlığı altındaki özel çalışma alanlarını ve ayrıca adayın doktora tez konusu ile ilgili alanları kapsayan soruları içerebilir.

- Öğrencilerin yazılı ve sözlü bölümlerin her ikisinde de başarılı, yazılı sınavdan 75 puandan az ve sözlü bölümden 60 puandan az olmamakla beraber ortalamada en az 75¹ puan alması gerekmektedir.

YAZILI SINAV

- Yazılı sınav 7 alanı kapsar
- Her alandan bir soru vardır ve öğrenci bu sorulardan beş soruyu yanıtlamak zorundadır.

İletişimin Temelleri	
İlgili Dersler	COMM101 Fundamentals of Communication
Konular	• İletişimin temel kavramlarını anlatmak ve açıklamak • İletişim türlerini anlatmak • Temel iletişim modellerini tanıtmak • İletişim kuramlarına genel bir giriş yapmak • İletişim alanında medya metinleri çözümlemeleri yöntemleri hakkında genel bilgilendirme yapmak • ...
Temel kaynaklar	Fiske, John. (2011). <i>Introduction to Communication Studies</i>. Third edition. London & New York: Routledge. Hartley, John. (2020). <i>Communication, Cultural and Media Studies: The Key Concepts</i>. Fifth edition. London & New York: Routledge.
İletişim Tarihi	
İlgili Dersler	COMM102 History of Communication
Konular	• Tarih kavramı ile ilgili eleştirel bir perspektif kazanmak • Bilgi, haberleşme, sözlü ve yazılı kültür, kitle iletişim araçları, medya gibi kavramları, bunlarla ilişkili olay ve olguları toplumsal ve tarihsel bağlamları etrafında değerlendirmek • İletişim türlerinin zaman içerisinde geçirdiği değişim hakkında bilgi sahibi olmak • ...
Temel kaynaklar	Heyer, Paul & Urquhart, Peter. (eds). (2019). <i>Communication in History: Stone Age Symbols to Social Media</i>. Seventh edition. London & New York: Routledge. Philip A. Loubere. <i>A history of communication technology</i>. New York, NY: Routledge, 2021.
İletişim Kuramları	
İlgili Dersler	COMM201 Theories of Communication
Konular	• Kitle, kitle iletişimi ve kitle iletişim kuramları

¹ ARUCAD Lisansüstü Yönetmeliği, 11. Madde uyarınca Doktora genel not ortalamasının en az 3.00 olması gerekmektedir. 3.00= B harf notuna denk gelmektedir. B harf notu 75-79 puan aralığındadır.

	• Erken dönem Amerikan İletişim Araştırmaları I: Chicago Okulu • Erken dönem Amerikan İletişim Araştırmaları II: Güçlü Etkiler Paradigması • İkinci Dünya Savaşı Sonrası İletişim Çalışmalarında Etki Sorunu: Sınırlı Etkilerden Güçlü Etkilere • Frankfurt Okulu, Eleştirel Teori ve Kültür Endüstrisi • İngiliz Kültürel Çalışmaları & İletişimin Ekonomi Politikası • Zaman, Mekân ve İletişim: Teknolojik Paradigmalar • Çağdaşlık, <i>Postmodern Durum</i> ve Genel Değerlendirme • ...
Temel kaynaklar	Floyd, Kory; Schrodtt, Paul: Erbert A. Larry; Tretheway, Angela. (2017). <i>Exploring Communication Theory: Making Sense of Us</i>, New York & London: Routledge. Griffin, E. (2014). <i>A First Look at Communication Theory</i> (9th ed.). New York, NY: McGraw Hill. Marshall Berman, (June 7, 1988), <i>All That Is Solid Melts into Air: The Experience of Modernity Reissue Edition</i>. Penguin Books; Reissue edition Louis Althusser Preface By Etienne Balibar Introduction By Jacques Bidet Translated By G. M. Goshgarian, (2014), <i>On The Reproduction of Capitalism III Ideology And Ideological State Apparatuses</i>, Verso, London David Chaney, 1996, <i>Lifestyles (Key Ideas)</i> (Paperback), Routledge
İletişim Sosyolojisi	
İlgili Dersler	COMM202 Sociology of Communication
Konular	• İletişim sosyolojisinin hangi alanlarda faaliyet gösterdiğini açıklamak • İletişim ve toplumsal hayat arasındaki ilişkileri göstermek, tartışmak ve bu konularda eleştirel bir bakış açısı kazandırmak • İletişim araçları ve gündelik yaşam ilişkisini sorgulamak, tartışabilmeyi sağlamak a. Evrenselleşme ağları, b. Kültür fabrikası, c. Propagandanın gücü d. Küreselleşme: Ulusçuluk sonrası ekonomi ağları e. İnternet ve ağ toplumu f. Metaverse ve toplumsal yansımaları g. Sanal gerçeklik ve sosyal yaşam h. Neil Postman ve teknopoli i. ...

Temel kaynaklar	“Walter Benjamin: The Work of Art in the Age of Mechanical Reproduction.” https://www.youtube.com/watch?v=blq9sCIyXgA. Baudrillard, Jean. 1994. “The Precession of Simulacra.” <i>Simulacra and Simulation</i>. Translated by Sheila Faria Glaser. Michigan: The University of Michigan Press, pp. 1-42. Benjamin, Walter. 2007. “The Work of Art in The Age of Mechanical Reproduction.” In <i>Illuminations</i>, edited by Hannah Arendt, 217-251. New York: Schocken Books. Burkhardt, Joanna M. "History of fake news." <i>Library Technology Reports</i> 53, no. 8 (2017): 5-9. https://journals.ala.org/index.php/ltr/article/viewFile/6497/8631. Ferraris, Maurizio. "New realism as positive realism." <i>Research in Hermeneutics, Phenomenology and Practical Philosophy</i> (2014): 172-213. http://metajournal.org/articles_pdf/172-213-ferraris-meta-special-2014.pdf. Freelon, D., & Wells, C. (2020). Disinformation as political communication. <i>Political communication</i>, 37(2), 145-156. https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/10584609.2020.1723755?needAccess=true&role=button. Hall, Stuart. “Encoding and Decoding in the Television Discourse.” Paper for the Council of Europe Colloquy on "Training in the Critical Reading of Televisual Language". Organized by the Council & the Centre for Mass Communication Research, University of Leicester, September 1973. http://epapers.bham.ac.uk/2962/1/Hall%2C 1973%2C Encoding and Decoding in the Television Discourse.pdf. Hebdige, Dick. "Contemporizing ‘subculture’: 30 years to life." <i>European Journal of Cultural Studies</i> 15, no. 3 (2012): 399-424. https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=4de8821e0258c54509be5be7d429127e1d30131b. McDougall, Julian. <i>Media Studies: The Basics</i>. Routledge, 2012, pp. 109-143 McIntyre, Lee. “What is Post-Truth?” <i>Post-truth</i>. MIT Press, 2018, pp. 1-16. Postman, Neil. <i>Amusing Ourselves to Death: Public Discourse in the Age of Show Business</i>. Twentieth Anniversary Edition., 2005. pp. 155-163. Postman, Neil. <i>Technopoly</i>. New York: Vintage Books, 1993, pp. 123-143 Schwartz, A. Brad. “The Infamous ‘War of the Worlds’ Radio Broadcast Was a Magnificent Fluke.” https://www.smithsonianmag.com/history/infamous-war-worlds-radio-broadcast-was-magnificent-fluke-180955180/.
-----------------	--

	Spielberg, Steven. (director). <i>Ready Player One</i>. 2018. Warner Bros. Pictures. Turner, Graeme. <i>Film as Social Practice</i>. Third edition. London & New York: Routledge, 1999, pp. 111-150. van Dijk, Jan A.G.M. <i>The Network Society: Social Aspects of New Media</i>. Second edition. London, Thousand Oaks, New Delhi, 2006, pp. 19-41. Ways of Seeing, Episode 1: https://www.youtube.com/watch?v=0pDE4VX_9Kk.
Kültürel Çalışmalar	
İlgili Dersler	COMM501 Cultural Studies
Konular	Alandaki kültürel çalışmaların önemini tartışmak. - İngiliz geleneği - Anlamlandırma (kodlama/çözümleme) - İdeoloji - Hegemonya - Psikoanaliz - İzlerkitle araştırmaları - Postmodernizm ve politika ...
Temel kaynaklar	Ang, Ien. (1990). "Culture and Communication: Towards an Ethnographic Critique of Media Consumption in the Transnational Media System." <i>European Journal of Communication</i>. 5(2). (June 1990), pp. 239–60. https://doi.org/10.1177/0267323190005002006. Ang, Ien. (1995). "The Nature of the Audience." In John Downing, Ali Mohammadi & Annabelle Sreberny (eds). <i>Questioning the Media: A Critical Introduction</i>. Thousand Oaks: Sage, pp. 207-220. Curran, James. "The New Revisionism in Mass Communication Research: A Reappraisal." <i>European Journal of Communication</i> 5, no. 2 (June 1990): 135–64. https://doi.org/10.1177/0267323190005002002. Felski, Rita. (2003). "Modernist Studies and Cultural Studies: Reflections on Method." <i>Modernism/Modernity</i>. 10(3), pp. 501-517. doi:10.1353/mod.2003.0059. Hall, S. (1982). "The Rediscovery of 'Ideology': Return of the Repressed in Media Studies." In T. Gurevitch, M. Bennet, J. Curran, & J. Woollacott (Eds.), <i>Culture, Society and the Media</i> (pp. 56-90). London: Methuen. Hall, Stuart. (1980). "Cultural Studies: Two Paradigms." <i>Media, Culture & Society</i>. 2(1), pp. 57-72. https://doi.org/10.1177/016344378000200106. Hartley, John. (2004). <i>Communication, Cultural and Media Studies: The Key</i>

	<i>Concepts</i>. Third Edition. London & New York: Routledge. Jameson, Fredrick. (1991). <i>Postmodernism, or the Cultural Logic of Late Capitalism</i>. Duke University Press, pp. 53-92. McRobbie, Angela (1986). "Postmodernism and Popular Culture." <i>Journal of Communication Inquiry</i>. 10(2), June, pp. 108–16. https://doi.org/10.1177/019685998601000209. Morley, David. (1992). "Populism, revisionism and the 'new' audience research." <i>Poetics</i>. 21(4). pp. 339-344. https://doi.org/10.1016/0304-422X(92)90012-R Radway, Janice. (1988). "Reception study: Ethnography and the problems of dispersed audiences and nomadic subjects." <i>Cultural Studies</i>, 2(3), pp. 359-376. DOI: 10.1080/09502388800490231. Sardar, Ziauddin & Van Loon, Borin. (1999). <i>Introducing Cultural Studies</i>. Cambridge & New York: Icon Books UK & Totem Books USA. Turner, Graeme (2019). "Approaching the cultures of use: Netflix, Disruption and the Audience." <i>Critical Studies in Television</i> 14 (2), pp. 222-232. https://doi.org/10.1177/1749602019834554 Turner, Graeme. (2003). <i>British Cultural Studies: An Introduction</i>. Third edition. London & New York: Routledge.
Araştırma Yöntemleri	
İlgili Dersler	GRAD601 İleri Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik
Konular	• Bilimsel araştırmanın ne olduğunu ve neyin olmadığını anlamak • Bilginin doğasının önemli yönü ve bilimsel yöntemin değeri hakkında farkındalığı artırmak. • Kavramı her araştırma projesinin- araştırma probleminin- ve araştırılabilir bir sorunun ne olduğunu tartışmak. • Literatürü değerlendirmek, araştırma hedefleriyle ilgili çeşitli kaynaklar oluşturmak • Yapılan araştırma problemiyle ilgili araştırma çerçevesinin temel bileşenlerini belirleyin ve haklı çıkarmak • Araştırmacıların araştırma verilerini nasıl toplayacaklarını açıklamak • Kaynakların nasıl belirtileceğini, Amerikan Psikoloji Derneği'ni (APA) kullanmak • Akademik yazılı bir çalışmada kullanılacak bir dili öğrenmek • Güvenilir bir araştırma önerisi ortaya koymak • Araştırma metodolojisi alanındaki ortak hataları farketmek ve uyarmak
Temel kaynaklar	American Psychological Association (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed.). Washington, DC: Author.

	Babbie, Earl. The Practice of Social Research with CourseMate 13th Edition. Cengage Learning. Candy, L. and Edmonds, E.A. (2011), Interacting: Art, Research and the Creative Practitioner, Faringdon, UK: Libri Publications Ltd. DiTiberio, J. K. & Jensen, G. H. (1995). Writing and personality: Finding your voice, your style, your way. Palo Alto, CA: Davies-Black Publishing. Kara, Helen, Gergen, Kenneth J., Gergen, Mary M. (2014). Creative Research Methods in the Social Sciences: A Practical Guide: Policy Press. ISBN: 978-1447316275 Lucas, Ray (2016). Reseach Methods for Architecture. UK: Laurence King Publishing. Neuman, W.L. (2004). Basics of social research: Qualitative and quantitative approaches. Boston: Pearson Education/Allyn and Bacon. ISBN: 0-205-355788-1. Sheppard, Valerie, Research Methods for the Social Sciences: An Introduction, BCCampus- e-book: https://pressbooks.bccampus.ca/jibcresearchmethods/ Somekh, B& Lewin, C. (2004). Research Methods in the Social Sciences. SAGE Publications Inc. ISBN:978-0761944027 Sullivan, G. (2010), Art Practice as Research: Inquiry in Visual Arts, 2nd Ed, Sage.
--	---

Dijitalleşme ve İletişim

İlgili Dersler	COMM502 Dijitalleşme ve İletişim
Konular	• Dijital sosyoloji ve dijital işbirliğindeki temel teorik kavramları açıklayabilmek • Dijital politika • Siberteknoloji ve yeni medya • İnternet ve sosyal medyanın sosyolojik olarak nasıl analiz edildiğine dair temel bir anlayış sergilemek ve dijital sosyoloji alanındaki teorik tartışmaları bağımsız olarak kavramak • Dijitlleşme ve sosyal değişim, • Dijitalleşme ve güç eşitsizlikleri • Dijitalleşme ve demokrasi, • Dijitalleşme ve gözetleme, • Dijitalleşme, iş ve işe katılım arasındaki ilişkilere ilişkin temel bir anlayış geliştirmek ve bunları bağımsız olarak tanımlamak. • Dijital sosyoloji ile ilgili sözlü ve yazılı tartışmalar hazırlayabilmek, yönetebilmek ve yürütebilmek • Dijitalleşme, teknoloji, sosyal ilişkiler ve sosyal değişim sorunları üzerinde, araştırma ve teorinin bilgi verdiği yollarla bağımsız olarak yansıtma becerisine sahip olmak.

	- Sayısallaştırma, teknoloji, sosyal ilişkiler ve sosyal değişim ile ilgili konuların teorik olarak bilgilendirilmiş analizlerini yürütmede bağımsız temel beceriler göstermek - Dijital sosyolojideki sorulara eleştirel bir araştırmacı yaklaşım getirmek, bu tür sorularla ilgili olarak kişinin pozisyonunu tartışmak.
Temel kaynaklar	Daniels, J. Gregory, K. and Cottom, T. M. (2017). <i>Digital sociologies</i>. UK: Policy Press. Johnson, K. O. and Prior, N. (2013). <i>Digital Sociology: Critical Perspectives</i>. NewYork, USA: Palgrave Macmillan. Lupton, D. (2015). <i>Digital sociology</i>. Routledge. Marres, N. (2017). <i>Digital sociology: the reinvention of social research</i>. Malden, MA. Power, A. and Kirwan, G. (2014). <i>Cyberpsychology and new media: A thematic reader</i>. UK: Psychology Press.

SÖZLÜ SINAV (Alan Sınavı)

Sınavın Amacı

Öğrencinin doktora seviyesinde araştırma yapabilme yeteneğini ve potansiyelini ölçmek, öğrenciyi araştırma yapmaya erken başlamaya teşvik etmektir.

Öğrenciden Sınav Öncesi Beklentiler

- Öğrenci doktora yapacağı alanda bir konu belirler.
- Seçilen konuda aşağıda belirtilen türlerden bir katkıdada bulunur.
- Yaptığı araştırmayı en az 6, en fazla 8 sayfa olmak üzere “Tez Öneri” formatında yazılı bir metin olarak hazırlar.
- Yazılan bu metin için tez Orijinallik Raporu hazırlaması ve tez danışmanı tarafından imzalanması gerekmektedir. Benzerlik oranı maksimum % 20 olmalıdır. Orijinallik Raporu Turnitin (<http://www.turnitin.com>) ya da Ithenticate (<http://www.ithenticate.com>) intihal yazılımı kullanılarak elde edilir. Orijinallik raporu için benzerlik oranının yazdığı ilk sayfanın çıktısını almak yeterlidir.
- Aday, birlikte sınava en geç 1 ay kala, hazırladığı metni, Orijinallik raporu ve sınav başvuru dilekçesi ile birlikte teslim eder.

Öğrenciden Sınav Sırasında Beklentiler

- En fazla 20 dakikalık bir sunum ile çalışmasını anlatması.
- 20 dakika sunum ile ilgili soruları cevaplaması.
- 20 dakika sunum yaptığı konudan bağımsız olarak seçtiği genel alan hakkındaki soruları cevaplaması (soru cevap kısmı jüri gerekli gördüğü takdirde uzatılabilir).

Beklenen Katkı

Öğrenci aşağıdaki türlerinden bir veya daha fazlasında katkı yapmayı seçebilir:

- **Literatür değerlendirmesi:** Her çalışmada bir literatür özeti olması beklenecektir, fakat bu kategoriye seçen öğrenciden literatürü daha detaylı araştırması, önceki çalışmaları avantaj ve dezavantajlarını belirterek kıyaslaması, kısacası seçtiği konudaki literatürü analiz-sentez etmesi beklenmektedir.
- **İmplementasyon:** Öğrencinin danışmanı ile birlikte seçtiği bir makaledeki yöntemleri uygulayarak sonuçlar üretmesi, varsa çeşitli parametre değiştirerek denemesi beklenmektedir.
- **Özgün yöntem:** Öğrencinin seçilen bir konuda özgün bir yöntem önermesi ve bu yöntemi uygulayarak sonuçlar üretmesi beklenmektedir.
- **Karşılaştırma:** Öğrencinin danışmanı ile birlikte seçtiği birden fazla yöntemi teorik ya da deneysel olarak karşılaştırması ve bu karşılaştırmanın sonuçlarını tartışıp değerlendirmesi beklenmektedir.
- **Kuramsal katkı:** Öğrencinin kuramsal olarak yeni bir yaklaşım getirmesi (formül, teori, ispat, vb.) ve bu yaklaşımın doğruluğunu, işlerliğini, ve altında yatan mantığı açıklayabilmesi beklenmektedir.
- **Durum çalışması:** Öğrencinin literatürdeki bir yöntemi veya süreci gerçekçi bir probleme uygulaması ve ortaya çıkan sonuçları değerlendirmesi beklenmektedir.

Puanlama

Öğrencinin sözlü sınavdaki başarısı aşağıdaki puan tablosuna göre değerlendirilir. Bu tabloya göre bir jüri üyesinden 60 ve üzeri puan alan aday o jüri üyesi tarafından “başarılı” bulunur. En az üç jüri üyesi tarafından başarılı bulunan aday Alan Sınavından geçmiş olur.

Oran		Puan [0-100]
%40	Yazılı metin	
%20	Sunum ve sunum ile ilgili sorular	
%40	Seçilen alan ile ilgili genel sorular	
	Ağırlıklı Toplam:	

Sınavın Uygulanışı ile İlgili Genel İlkeler

- Sınava girecek her öğrenci için Doktora Yeterlilik Komitesince öğrencinin danışmanı dahil ilgili alanda uzman doktora derecesine sahip 5 jüri üyesi belirlenir. Jüri üyelerinin sınavdan önce öğrencinin hazırladığı metni okumuş olmaları ve sınav sırasında soracakları soruları hazırlamış olmaları önem arz etmektedir.
- Doktora Yeterlilik Komitesi jüri üyelerinden birisini jüri başkanı olarak atar. Jüri başkanı sınavın yürütülmesinden sorumludur.
- Öğrencinin hazırladığı yazılı metin orijinal olmalıdır. Kesinlikle başka çalışmalardan yapılan alıntılar ile bir araya getirilmemelidir.
- Jüri üyeleri öğrencilerin gönderdikleri yazılı metinleri üniversitemizin de üyesi olduğu <http://www.turnitin.com> adresinden intihale ilişkin araştırma yapabilirler.
- Yüksek lisans tezi için yapılmış olan bir çalışma doğrudan bu sınav için kullanılamaz. Konu değişmediyse bile yüksek lisans sonrasında bir katkı yapmış olması beklenmektedir.
- Öğrencinin başlıca yazar olarak yazmış olduğu bir makale (kabul edilmiş olsun ya da olmasın) bu sınav amacı ile kullanılabilir. Sınavda kullanılacak olan makale daha önce başka bir öğrenci tarafından kullanılmamış olmalıdır. Sunulacak olan makale daha önce bir yerde yayınladıysa, yayınlanma tarihinden itibaren 12 aydan fazla bir süre geçmemiş olmalıdır.
- Sınavdan ilk seferde başarısız olma durumunda yeni bir konu belirlenecek ya da sunulan çalışmaya devam edilecekse ikinci sefer için beklentiler konusunda jüri öğrenciyi bilgilendirecektir.
- Sınava ikinci defa girilmesi durumunda öğrenci yaptığı değişiklikleri açıklayan ek bir dokümanı çalışmasının son hali ile birlikte jüriye sunacaktır.